

De Hollandsche sinnelykheid

Jacob Campo Weyerman

bron

Jacob Campo Weyerman, *De Hollandsche sinnelykheid*. Oosterwyk / Van de Gaete, Amsterdam
1713

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/weye002holl01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

**Op het bly-spel De Hollandsche zinnelykheid,
Door * * ***

HET lust dees Digter tans te Weijen
 In 't misbruik van de derde pragt,
 En met 't penceel, zoo scherp als zagt,
 Dat af te schildren, zonder vleijen.
 t'Wyl andre met hun treur-gedigt,
 En pen tot aan de wolken streeven,
 d'Aloude Digtters doen herleeven,
 Het Schouw-toneel tot pragt en ligt:
 Of op het Oorlogs veld verzellen
 De Voesterlingen van Belloon,
 En met een hooge heldentoon
 Haar daaden roemen en vertellen;
 Zoo scherst hy met de pronkery,
 En haar, die van geringe zaaken
 Haar daaglyks werk en Goden maaken,
 En 't nut en waardig zien voorby.
 Liet hy in Braband onlangs hooren
 Zyn schellen toon, door Demokryt,
 Zy klinkt in Holland op dees tyd,
 Dog minder scherp, ons ook in d'ooren.
 Dus vind zyn Geest aan alle kant
 Steeds nieuwe stof tot boerterijen
 En ernst, dewyl de zotternije
 Haar rolle speeld in yder land,
 Tot leering en vermaak der schrandre.
 Vaar dus al voort, ô!....
 Wy hoopen en verwagten van
 U, na dit blyspel nog meer andre.

T. v. WILT.

Vertooners.

MEVROUWE KEIZERS-THEE.

KLARINDE, haar Nigte.

ALFONSO, Minnaar van Klarinde.

JAN, zyn Knegt.

SPADULANO, Apotheeker, verliefd op Klarinde.

HERBAMUF, zyn Knegt.

ZUSJE FENIX, Vrindinne van Mevrouw Keizers-Thee.

ANTONET, Kamenier van Klarinde.

Het Toneel verbeeld een Salet.

De Hollandsche zinnelykheid, Bly-spel.

Eerste bedryf.

Eerste toneel.

MEVROUW KEIZERS-THEE, CLARINDE.

CLARINDE.

Foey Spadulano!

M. KEIZERS-THEE.

Foey Alfonso! Respecteert
De wyze faculteit: Coquette, spreckt, wat deert
Aan Spadulano? wie zag ergens gladder vloeren,
Zoo zuiver als kristal, of Ormus paarlemoeren?
Hy is d'Elixer van de netheid. 't Blinkend gout,
Gestoelte en Cabinet die spieglen zig in 't hout:
't Kraakt alles wat hy heeft: ja die maar eens ziet pronken
Ter loops zyn porcelein, word wis als dol en dronken
Uit liefde tot...

KLARINDE.

Ha! ha! bestaat verdienste dan
 In 't boenen van een vloer, of schuuren van een pan?
 Wykt dan Alfonso, om dat juist zyn zaal en stoelen
 Niet glimpen als vernis: is wassen, plassen, spoelen
 Het Minnewerktuig van het zoete Venus-wigt?
 Of is een bezemsteel zyn scherpe liefde-schigt?
 Dat 's fraay! zwigt dan een pluim en zwierige Equipagie
 Voor 't doodlyk magazyn en duffe zelf-stellagie?
 ('t Geen Spadulaan misdoopt een heilzaame Apotheek)
 Of moet hy in zyn hoed de fulpeborstelstreek
 En koddige omtrek van een molesteen vertoonen?
 Of moet een oude pruik beschaad'we neus en koonen,
 Die vyf à zesmaal daags naauwkeurig word gesmeert
 Met water, 't geen hy zelfs uit eijeren disteleert,
 Op datze in glans niet hoeft voor vloer en zaal te wyken?
 Moet me in een plank, als in een glas zig zelfs bekyken?
 ô! Dat is aardig.

M. KEIZERS-THEE.

Zwyg, zwyg Juffrouw Papegaay,
 Die d'Uil kiest voor een valk, en 't krassen van een kraay
 Voor 't zoete boom-muzyk van lente-nagtegaalen.
 Die ligtmis? foey, u aan! ja 'k derf het niet verhaalen
 Hoe schelms hy heeft de glans van 't groot Salet vermoord,
 Toen hy zyn afscheid nam, gepluimt, geleerst gespoord,

En heel de vloer bedurf met fransche complimenten.
 Dat was een scheur (als of m'er pruimen op zou enten)
 Die 't beste Kabinet kreeg door zyn helsch rapier,
 Op 't laatste nog een sprong na d'alamode zwier:
 Daar viel een Gardefeu; gins bey de Gerridonnen,
 Chineesche Goodjes... Ha! wie zou het noemen konnen
 Wat smaad en schaade ik van Mejonker heb geleen:
 Men zette schier geen voet, of 't was ter halver been
 In slyk en poeder, daar de vloer mee was betrokken,
 Als of een Maartsche buy van sneeuw en wintervlokken
 Daar neer gestort was: maar 't en zal niet meer geschien,
 't Uur van acces is uit; ook zal me in 't kort u zien
 Een wettige Huisvrouw van een deftige Apotheeker.
 Hier is het vonnis Nigt. 't Is vast.

KLARINDE.

Neen 't is onzeker,
 Neen 't is onmooglyk zelfs, dat zweer ik u Mevrouw:
 't Is zeker dat ik eer van hertzeer sterven zou
 Als dat te stemmen: Ag! hoe zal ik my begeeven,
 Om met dien steene Antyk in 't houte juk te leeven,
 Ik, die steeds van de bloem der jongheid word geëert.
 Myn Oom heeft dan vergeefs zyn penn'gen gependdeert
 Aan Juffrouw Spadulaan: ik zal tot 't uiterst komen
 Eer ik Alfonso derf.

M. KEIZERS-THEE.

Tut tut, al Meisjes droomen;
 Weet dat u Capitaal hier onder my berust.

KLARINDE.

Mevrouw.

M. KEIZERS-THEE.

Myn Heer u Oom, die naar de Spaansche kust
Zig voor twee jaar begaf, is dood naar apparentie;
Hier is zyn laatste wil, die strekt tot een sententie
En toom aan 't hollent paard van Juffrouws zotte drift.
't Is tyd dan zoertert, datje eens 't goed van 't quaade schift.
Kies 't wis voor 't ongewis, nooit zal 't u wel gelukken,
Ten zy je ootmoedig u genegentheem doet bukken
Naar Spadulano. Hoe!

KLARINDE met een flauwe stem.

Onpasselykheid, Mevrouw.

M. KEIZERS-THEE.

Daar is geen zwaarigheid, kom Antonette gow.
Ha, 'k zie door 't masker van geraffineerde traanen
De ligte Alfonso, die de wegen ende baanen
Van Nigjes eerbaarheid onveilig heeft gemaakt.

KLARINDE.

Ik zweer Matante.

M. KEIZERS-THEE.

Ja dat poppezweeren raakt
My niet op 't alderminst: ik ken die sex haar kermen.
Kom vliegens Antonet, of 't schaap stikt in myn ermen.
ô! Juffre traanen, waarje opregt zo wel als fyn,
Gy zoud als beendren van Santinnen by 't dozyn
Miraklen werken. Hey! kom lustig Antonette.

Tweede toneel.

M. KEIZERS-THEE, KLARINDE, ANTONETTE.

ANTONETTE.

Hier ben ik. Heer Mevrouw is dat een brandklok zetten,
Ik schrik, ag Juffrouw, ag! wie heeft dat lam verstoort?
Mevrouw 't is zeker zonde en schande, gy vermoort
Uw Nigt.

KLARINDE.

Foey Spadulaan!

ANTONET.

O my, dat doet haar stikken,
Dat gy dat brokje naamt, gy zoud u niet verslikken.
Mevrouw uw keel is, naar ik denk, niet half zoo naauw.

M. KEIZERS-THEE.

Wel onbeschaamde duif, en geile spinhuis-paauw;
Dat kooitje zal nog eens uw stouten bek beteuglen,
't Is regt een plaatsje pop voor ligtgehielde veuglen;
Want 't is u voorbeeld 't geen dien indruk in haar hert
Gemaakt heeft, spinnekop.

ANTON.

'k Worde appelgrauw en zwert
Uit eerbare schaamt.

M. KEIZERS-THEE.

Uw schaamt, zwygt aangebrande panne;
Uw dronke Jan en was nog de eerst, nog laatste, hanne,

Die zig verstrikten in u geile spinneweb.

ANTON.

Wie eerlyk is Mevrouw?

M. KEIZERS-TEE.

Zwyg Basilikus Neb.

Saffraan met thee verfrist. Dees flaut' zal haar verdwynen.

Adieu tot wederziens, gehoorzaame Cozyne.

Derde toneel.

KLARINDE, ANTONET.

ANTONET.

't Was ruim zo goed dat gy in 't kooitje liep als ik;
 Het spinhuis seldrement, 't is wonder zo 'k niet stik.
 Neen dat apartement zoud u veel beter passen,
 Want veegen, schrobben, het geboen en 't morssen, wassen,
 Zyn zaak en daar Mevrouw zig steeds me diverteert.

CLARINDE.

Ag, Antonet de Apteek!

ANTONET.

Tut tut, dat word gekeert
 Dat sta ik nimmer toe. Ey, 't zal nog mooijer komen,
 In plaats van zoet gezang, zo zouje stadig droomen
 Van kopre vyzels, die uitgalmen door den nood
 En smert der kranken, 't helsch muzyk van graf en dood,
 In stee van u Salet galant te zien behangen
 Met leer of schoon tapyt, zo zouje drake en slangen,
 Egdissen, padden, krokodillen, naar gespens

Rondom de muuren zien, 't geen sidd'ren doet een mensch;
 Die Spadulano (ha! 'k zou uit myn vel schier springen,
 Uitschreeuwt voor wond'ren en uitheemsche raare dingen;
 Gy zoud een Circe zyn by al dat vuil gebroed.
 Neen Juffrouw geen Apteek, dat keur ik nimmer goed.

KLARINDE.

Maar hoe is deze buy haar dog in 't hoofd gestegen
 Van de oude Apteeker, die zig nooit of ooit geneegen
 Betoonden voor ons Sex? Vertel my 't Antonet
 Indien j'er iets van weet.

ANTONET.

Precysjes en heel net
 Is my 't geheim bewust, ik weet het op myn duimtje,
 't Was Zusje Fenix die het bloemtje en het schuimtje
 Van properheid zig noemt, die van d'Apteeker sprak
 Hoe dat geheel zyn huis, ja zelfs het klein gemak,
 Blonk als een diamant, hoe duizend fyne kopjes
 Verçierden 't Kabinet, hoe veel japanse popjes
 Uit amber, zee-koraal, en roosverf, paarlemoer,
 Vervulden 't groot Zalet; ja dat de planke vloer
 Zo glad geboend was, dat men tafels kon doen glyden
 Van 't een tot 't ander end, dit kon Mevrouw niet lyden;
 Maar riep heel wat'rig, span de koets in Bastiaan;
 Wip met ons drien daar in, en zo naar Spadulaan,
 Quansuis om Salvolaat, grau Amber, Kreeftenoogen,

Etretra, op te doen, d'Apteecker kwam gevloogen
 Op 't vreeslyk schellen van Matantes ongeduld,
 Die straks gebragt wierd in 't zalet, 't geen fraay gevuld
 Was met een compagnie van Juffren en twe Heeren;
 D'een was Heer Klatergoud, die zesmaal daags zyn kleeren
 Veranderd, en altoos blinkt als een goude tor.

KLARINDE.

En de ander?

ANTONET.

Wel een gek, men noemt hem Jonker snor,
 Om twee Moustaches, die zyn malle bakkes cieren.

CLARINDE.

Dien grooten raasbol, die altoos de uitheemsche zwieren
 En nieuwe snufjes volgt, verguld langs alle kant,
 Gelyk de koets van Staat, van Vrankryks afgezant;
 Die hand en vingers met manchetten toe gaat dekken,
 Op dat geen mistig weer zyn mooijering zou vlekken

ANTONET.

Dezelve: nevens hem zat Juffrouw Suikerriet,
 Mevrouw Pistache en Roos... maar zeker 't is my niet
 De pyn eens waart elks naam en toenaam uit te leggen,
 Ik zal alleenlyk van het thee-banket iets zeggen:
 In 't midden van de zaal daar stond een Gueridon,
 Op 't zelve een keteltje, zo blank gelyk een zon;
 't Trekpotje was bekleed met zuiver zilver laken,
 Op dat geen vogt het goud van 't lofwerk zou mismaaken

Waar meed het was beleid; de schoteltes in 't rond
Van onder net beplakt met zagte stukjes bont,
Uit vrees dat 't porcelein het lakwerk mogte schaaren
Van 't lief Japansche blad, 't geen ruste op drie pylaaren
Van sakerdaan, kaneel, en pikzwart ebbenhout;
Het schenken van de thee wierd Juffrouw Roos vertrouwt,
Die evenwigtig thee en water wist te mengen,
Schoon doodlyk ongerust, uit schrik van iets te plengen,
't Geen dog per ongeluk nog toequam, elk wierd bleek;
De vroomme Spadulaan, die vreeslyk sober keek,
Riep: ô! wat ongeluk, wat onbarmhertig storten,
'k Zou graag een derdendeel myns leevens af zien korten
Indien 't niet was geschied, wat ongeluk is dat!
Dat 's zoo zey Jonker Snor, 'k zag al zoo lief een gat
Als zulke vlekken. Daar op liet de Apteker haalen
Een flesjen Aqua vit, met lelytjes van dalen,
Om de arme Roosje, die als aan een slinger hong,
En uit haar boenziek vel, door schrik en schaamte sprong,
Te laaven. Hier op zey Mevrouw de verdre vrinden
Adieu, ook Spadulaan, die naauw kon woorden vinden,
Maar stil en zedig bragt Madame aan haar karos,
Doe was het, ô! wat man, doe wierd de tong eerst los,
Wyl Zusje Fenix mond meer rammelde als de rad're
Of hoeven van 't gespan, zyn netheid hadde de ad'ren

Deurkroopen van Matant, ja zelfs haar ziel bezet,
 t'Wyl me u voor 't offer koos, dat aan 't Rubarber bed
 Zou werden opgeveild: dit's de oorsprong van haar kennis.
 Juffrouw daar hebjet al.

CLARINDE.

Alfonso zal die schennis
 Pareeren. 'k Heb zyn woord, hy komt van avond hier.
 Daar is een brief die flus, ja naalyks een quartier
 Geleen, my wierd besteld deur de ordinare bode.

ANTONET.

Hy schryft gelyk hy spreekt, nu trouwens à la mode.

Zy leest de Brief.

Zoete Klarinde, ik ben ter post uit Napels vetrokken, alzo my gecommuniceert wierd dat een miserable Apotheker de laxative portie van zyn geneegentheid op UE. had gezet, ik verhoope in het korte te zien ofte den degen voor de klisteer, of de klisteer voor den degen zal cedeeren, hoedanig dog de uitkomst zal zyn: Weest gepersuadeert, dat ik ben met alle liefde en respect,

UE. altoos getrouwe Dienaar,

ALFONSO.

Fiat, victoria! maar wylje Alfonso wagt,
 Is 't hooglyk noodig datje u een minuit of agt
 Gaat zetten voor 't Toilet en kristalyne raden:
 Wie tederlyk bemind, moet nimmer konst versmaaden.

Ik ken veel Juffers die door 't krullen van haar pruik
 De Minnaars vangen als de visschen in een fuik:
 Want kanten, moesjes, lint, schoon neteldoek, fyn linden,
 Zyn tans de boeijen die verliefde zotten binden,
 En dan 't gewenste goud.

KLARINDE.

Laat Seneca zyn les,
 Morale snapster d'uur die nadert, 't slaat daar zes,
 Ik wagt den Held die 't zwart gespook haast zal verwinnen:
 d' Apteek en 't porcelein bezwykt voor trouwe minne.

Vierde toneel.

ALFONSO, JAN, beide gekleed als Reizigers.

ALFONSO.

Als een ontstelde klok, te langzaam of te ras
 Gaat u den bek. Gants bloed hoe komt dit nu te pas.
 Wie dat de weelde smaakt, moet de armoede ook verdraagen;
 Het geld is op: fiat, al 't kroggen en het klaagen
 Doet niets tot onze zaak. Wanneerje in Roomen zat,
 En meer in een maal als een Abt of Bisschop vrat,
 Meer wyn verslond als een volwasse walvis, water,
 Waar bleef toen Katoos les? nog eens, hou toe de snater,

Of anders... neen 't kredyt raakt gantschlyk met u uit.

JAN.

Zoo is 't al lang geweest, geen Jood die ons een duit
Meer toebetrouwt. Dat ik myn Heer tragt 't onderregten,
Is loutre liefde, want ('t krakkeelen en het vegten
Maar uitgezondert) wat voor yver toonde ik niet
Doe 'k Don Andreas vrouw, die tot zyn huis u liet,
En om een bevaart ging, zelfs in u bed beschikten?

ALFONSO.

Zwyg snappert.

JAN

Doen ik gaf de schoon met goud gestikten
En zyden fynen das u Spagnolette pop,
Hoe dikwils dagt ik, ag! verander in een strop.

ALFONSO.

Schelm!

JAN.

Doetje 't huis beklom van 't Paduaans Doctoortje,
En 't maagdelyke Fort van 't jonge Leonoortje
Bestormden, was ik niet verlore sentinel?

ALFONSO.

Zwyg langtong.

JAN.

Doetje laatst kreeg rusie om het spel,
Met Don Bernardo, wierd ik niet half dood geslaagen?

ALFONSO.

Poltron!

JAN.

't Is wonder dat myn hals 't nog heeft ondragen,

Wanneer ik de oude Jood een valsche diamant
Verkocht.

ALFONSO.

Bedrieger.

JAN.

Doen ons huis langs alle kant
Omringt met hapschaars was, om u te apprehenderen,
Wat grooter helbaart-storm moest toen myn rug niet keeren,
Waar van de meeste helft was u geregte part.

ALFONSO.

Morbleu! daar liegje schelm, zoo gy myn gramschap tart,
Zal dit een borstel zyn om u den rok te veegen,
Zwyg; eertyds was het huis, geloof ik, hier gelegen
Van myn Klarinde: ja, ô! ja dit is de poort;
Jan, wyk geen voet van hier, al wierdje half vermoord;
'k Zal in myn Logement dit reis-tuig gaan verandren,
In zes minuten Jan, zoo zien wy weer malkandren.

Vyfde toneel.

JAN.

Dit is helaas het loon van alle dienstbre Geesten,
Het eerste compliment is vagebont of schelm,
En naar een lange reeks, poltronnen, schurke en beesten,
Zo bruid menze op den kop, al droeg me een staalen helm:

Weg papegaais-coleur van fulpe passementen.
 Ik lag voortaan met levery,
 Want 'k zie Confraters digte by,
 Die rollen nu als brave venten,
 In koetzen by den akrementen!
 En 'k heb zoo veel verstand als zy.

Vyfde toneel.

ANTONETTE, JAN.

ANTONETTE gemaskert.

Ey! wat een Postiljon, men zou Ronduiten bouwen
 Op zulk een lighaam: Heer! hoe çierlyk zyn gevouwen
 Die graauwe leersjes, als blaasbalken van een smit,
 Het hoedje blinkt als kryt, zyn lobbetjes als git.
 Dat pruikje moet gewis een paarde-kam friseeren,
 En 't pluimtje dat zoo net past by zyn andre veeren,
 Geloof ik dat een haan zyn staart ontstoolen is:
 Dat zy-geweer komt van Kastieljes Veldheer wis;
 En 't Reis-kapotje met die regenboogsche kleuren,
 Schynt wel een uithang-bord, 't geen opgaat met twee deuren;
 't Postuurtje ken ik, of ik ben geen Antonet.

JAN.

Dat stukje lykt wel een bordeeltje van Biset.
 Zulk soort van duifjes kan ik met een daalder wenken:
 Ik ken dat vinkje; 'k moetme daar eens opbedenken.
 Bloed is dat nygen! Wel ik toonme mede beleeft.

ANTONET.

't Is Jan; ik moet eens zien, wat kneepen dat hy heeft.

JAN.

Wel aan, ik zal dit kind eens zwierig courtiseeren.
Juffrouw wat isser nieuws?

ANTONET.

Groene erte en suikerpeeren.

JAN.

Het haakt... wel àpropò, 't is een betrokke logt.

ANTONET.

Die word malà propò, misschien by u gezogt.

JAN.

Het waait hier vreeslyk kout... ik heb nog ryke vrinden.

ANTONET.

't Waait gekken hier te Land, en dat met alle winden.

JAN.

Ik heb een groot verstant, maar tamelyk onbekent.

ANTONET.

'k Loof alsje stil zwygt, datje zeer wel-sprekend bent.

JAN.

Dat steuit... kom, kom, ik moet het blaadje anders keeren:
Uw duistre schoonheid, Lam, braveert de zwarte veeren
Van Rave en Bontekraai, en flikkert in de nagt
Gelyk een stalkaars.

ANTONET.

Onder dat faveur zoo tragt
Het Heerschap mogelyk zig wat te diverteeren.

JAN.

Indien ik door 't barrier van 't masker speculeeren
Mogt, uw lieve oogjes... zou dees tong een compliment
U schenken, niet na dat

ANTONET.

Is 't mogelyk, Heer je bent
Een zoete Kortisaan, loop puikje van de gekken,
Klimt op een duivekot, daar kenje trekkebekken.
De olyf kleur-prys die daald: ey! sta wat uit de zon.

JAN.

Indien ik door 't behulp van twee paar zesjes kon
Langs Venus... Casimat... na waarde nooit gepreezen:
Met u verlof Juffrouw, hoe laat zou 't mooglyk wezen?

ANTONET.

Ik word bewogen door uw zesjes en gebeen.
Een sterke beezemsteel, gelegd op arm en been,
Dit vaak gerepeteert, zou dat u minnevlagen
Niet aanstonds helpen? hê, wat heeft de klok geslagen?

Zy neemt haar masker af.

JAN.

ô! Toveresje lief, bekoorlyke Antonet:
Nu met autoriteit.

Hy wil haar kussen.

ANTONET.

Neen zoetjes Jantje, zet
Al die gemeenzaamheen een beetje van ter zyden.
Hoe vaart Alfonso?

JAN.

Wel der drommel is dat ryden
In minder als een week van Napels hier ter stee.

ANTONET.

Dat luid wat apokryf.

JAN.

Maar Cupido quam mee.

Ik zat op d' eene wiek, en 't Heerschap zat op d' ander,

Dat gongje post à post: wy huilden met malkander.

Hy dagt op Spadulaan, en ik op Herbamuf.

ANTONET.

Zet gekken aan een zyde, u talmen maakt my suf.

Hoe zal u Heer die buy op 't beste nu ontwyken?

Want Spadulano zal wis met de beuit gaan stryken

Van Juffrouws gulde vlies. Madame Keizers-thee

Is vreeslyk koppig, en haar oude Aptheker mee.

Hy heeft Mevrouw haar woord, dat is wat nieuws 't geen waar is,

En 't wagt maar na 't contract, welks Dubbeld den Notaris,

Die ook een lit is van Matantes Maatschappy,

Zal krabb'len.

JAN.

Geen gevaar, het Regt kiest onze zy.

Ik zal Matant doen zien, in spyt van d'Apotheken,

Dat vaak 't verstand logeert in ongeleerde Leeken.

ô! 't Reizen Antonet, dat maakt een schrandre knegt;

Gy zult in 't kort of lang, nog worden onderregt

Van myn bequamigheen... maar à propo, myn Leeven,

Indien 'er in passant iets over is gebleeven

Van hamelpootjes, fricadel of hoenderbout,

Zoo bid ik neem 't Request, van de arme maag, die kout

En half gerabraakt is deur 't vasten, in genade!

ANTONET.

Kiest Jantje watje lust, gezoden of gebraden,
Kom smulbroer, cellebroer, welkom avonturier,
De keukendeur hangt nog op de eige plaats, het bier
En wyn

JAN.

Wat dat belangt, die zal ik nooit vergeeten.
ò! Meisje dat muzyk, dat ramm'len van de speeten
Is 't zoetste klokkespel dat ooit de maag bedagt.
Ik volgje, met verlof, waar toe dus lang gewagt.

Hy loopt binnen.

Tweede bedryf.

Eerste toneel.

KLARINDE, ANTONET.

CLARINDE.

Ag! Antonet ik beef, Matant zal ons verrassen.

ANTONET.

Daar is geen zwaarigheid, ik zal te wel oppassen:
Ook is zy beezig met een porceleine kom
Te kussen.

KLARINDE.

Watje spot!

ANTONET.

'k Mag lyden dat ik stom

Blyf zoo 't niet waar en is. Ha! riepze, dat zyn bloemen,
 Dat is een zuiver blaauw! dat wit derf ik beroemen.
 Braveert de lelijen, ja sneeuw in blanke verf!
 Mits vielze op bey haar knien, al schreeuwend' ik besterf
 Het waarlyk; kan men hier geen weerga toe bekommen!

KLARINDE.

Haar Geest is byster met die zothed ingenomen.

ANTONET.

Ik heb haar uren lang, stereoogende gezien
 Op bieze matjes, die geen stuiver agt à tien
 Ophaalden in waardy; dogt 't zyn altoos geen vrouwen
 Die op de geks-kap van een leur 't vernoegeen bouwen.

KLARINDE.

Ja d' agtb're mannen scheelt het mee vaak in de kruin,
 Die weekelyks een dag zes zeven in haar tuin
 Verslyten om een tulp, oranje of plantgewassen
 t'Aanschouwen. Eer de zon zyn zweet heeft afgewassen,
 Verlaat het Heerschap zyn Madame, die van spyt
 Gelyk gegomt fluweel uitraaffelt, de uur en tyd
 Vervloekt, darze om een tulp, een roos verwaareloozen;
 Opbrallen 't zwarte blad, misagten 't altoos bloozen.
 Ik sprak nu laatst een Heer die niet genoemt wil zyn,
 Die schatten Floraas gift verr' boven graan en wyn:
 Klarinde, riep hy, admireerd dees malsche tulpen!

Wat ongevoelge ziel en moet niet overstulpen
 Uit loutre blydschap, op 't gezigte van die schat,
 Die al het schoon in de omkring van een bloem bevat!
 Beschouw eens de Espinoy, die waard is duizend gulden,
 Dat 's een Conquest van my, het geen nooit makker dulden,
 Ontrent zyn zuiver wit of kantwerk. Dees Bisaart
 Heeft zes coleuren, welk om 't zoetste saam gepaart,
 Het dert'le kunst-pinceel en 't Schilders brein braveeren.
 ô! Myn Typhone die geen sterveling waardeeren
 Oyt kon na waarde, uw verf trotst 't goud in hooge kleur.
 Dit Kabinet Royaal, is ook geen lor of leur,
 Maar 't puikje der Bisaards.

ANTONET.

Die wil ik juist niet doemen,
 Een schoone tulp verstrekt een Koning voor de bloemen.
 Een trotsje Auriculaas, 't zy Engelsche ofte Luiks,
 Is Floraas favoryt, iet aangenaams en puiks.
 Maar 'k weet Kabalen van Moderne, gekke snaken,
 Die al haar beezigheen van vlinder-uiltjes maken;
 Van torren, ruspen, spinnekoppe en 't vliegend hert,
 In 't rond te zaam gespelt, gelyk een Uilebert.
 Dees heeft weer hoorentjes, en houd die voor zyn Goden,
 Schoon vaak een voorspook van de kranssen à la Mode.
 Die gadert Nesjes vol met eijeren by 't dozyn.

Een ander is voor 't munt van Caesar, Constantyn,
 D'eerwaarde Nero.. en zulk soort van Potentaaten,
 Zo duister als Moskeen van Mahomet, of gaten
 Van 't heilig Romen, die men Catacombes noemt.
 Dan hebje een ander soort, die onkruid, wild gebloemt,
 Vereeren met de naam van raare plant-gewassen,
 Waar op zy dag en nagt met al hun yver passen,
 Niet denkende op hun vrouw, kind, maag of naaste bloed,
 Zoo min als u Galant, hoe hy zyn schuld voldoet.

CLARINDE.

Is dan Alfons zoo los gelyk de luiden zeggen?

ANTON.

ô! Neen, maar Jan zyn Knegt die weet het uit te leggen,
 Die zeit, Alfons leeft als een heilig' Antonet,
 Zwaard deur gewoont, betaalt zyn schulden altemet;
 Zes zevenmaal ter week gebruikt hy kaart en steenen:
 Maar tienmaal op een dag, zoo zal hy geld gaan leenen
 Op triple intrest, loopt maar eenmaal yder uur
 By d'een of d'and're pop; ook is hem niets te duur
 Zo 't maar is op credyt. En na 'k besef de zaken
 Stuurt myn beminde Jan zyn cours op 't zelve baken.

KLARINDE.

Dat is een teken dat 't fortuin hem tegen gaat.

ANTONET.

Zo denk ik dat de Bank van Leening 't ook verstaat.
 Want ik weet zeker dat die Respectieve Heeren

Meer op die beurs, als d'Amsterdamsche negotieeren.

CLARINDE.

Hou stil, ik hoor gerugt. Maar hebje ook wis bescheid.

ANTONET.

Of Jan verbeurd een groot stuk van zyn zaligheid.
Indien Alfons niet komt: maar 'k derf 'er wel op vast gaan,
Want dat hy my bedroog, hoe zou hy voor de mast staan!
Ik ken hem deur en deur, hy 's altoos vroom geweest.
Daar komt uw Minnaar wis, of voor het minst zyn Geest.

Antonet binnen.

KLARINDE.

Alfonso, ja hy komt!

Tweede toneel.

KLARINDE, ALFONSO.

ALFONSO.

Ha! tedere Klarinde;
Zo groet Diane, omringt met sterren, haar beminde
Endymion...

KLARINDE.

Ag! myn Alfonso, Claraas ligt!
Is 't myne Alfonso, voor wiens oog de vreeze zwigt?
Is 't mooglyk? ha! myn ziel word uit haar as bewogen!

ALFONSO.

Het is uw Minnaar, die geboeid door twee schoone oogen

Zyn min... hoe! Clara schreid: zoo weend de balzem-spruit
 Met heil'ge dropp'len: ag! myn blanke lely, stuit
 De dierb're peerlen-vloed van uw bedoude ligten.
 Onsterffelyde Goon! wat tooverende schigten
 Doordringen deze ziel!

KLARINDE.

Alfonso, zoete smert!
 Herstelder van myn rust, dog pynbank van myn hert,
 Wat ziel-verrukkend gif, schuuld in verliefde blikken:
 Helaas! dees tedre borst zal in haar zugjes stikken;
 Myn adren borlen, en myn vingren zyn vol gloed,
 De pols slaat stervend, wyl 't gekookte minnebloed
 Blaakt als een Etna: speeld gy niet met myn verlangen?
 Heeft niet een Roomsche pop, wiens spinnewebben hangen,
 Arglistig uitgespreid uw weifelende ziel
 Met geile min ontfonkt?

ALFONSO.

'k Zweer dat ik nimmer viel:
 'k Zweer by het zwanewit van uw vergode leden:
 'k Zweer by uw vierige en uw ziel-verlokkende eeden:
 'k Zweer by uw boezem, by 't belommerd nagt-altaar
 Van 't schuimend zee-kind; by de boeijen van u hair:
 'k Zweer by uw zugjes, die langs koralyne lippen
 Myn adem stuiten, die myn looslyk tragt t' ontglippen,
 By Roozekaken.....

KLARINDE.

Ag! hy stoort zig aan geen Een
 Wie toelegt op bedrog. Beloften snellen heen,
 En zyn onstraf baar, t'wyl ons blanke borsjes zwellen,
 De snoode Theseus vlugt als Aryadnes schelle
 En treurge klagten Goon beweegen: Enoë
 Schonk Paris 't maagde-zoet, die flux 't onnoosle vee
 En droeve Nymph verlaat, om 't geile schoon der Grieken.
 Ondanbre laffe min! 't is dan 't genot, 't geen wicken
 Kweekt aan een snode. Eylaas! de ontrouwe volgt het zoet,
 En blust de kuische vlam van Cypris minnegloet.

ALFONSO.

Moet dan uw minnaar (om dat Theseus gladde kielen
 Ontzeilden 't druif-gewas van Bagchus, of de hielen
 Van Paris Enoë ontvlugten) voor die smaad
 Onschuldig boeten?

KLARINDE.

Neen: maar 't voorbeeld leerd hoe haat
 De min als schaduw volgd, na dier-verlangt genieten
 Van 't rype minnezoet, de traan-revieren vlieten.
 Als 't nypend na berouw de vliezen van ons oog
 Heel onmedoogend rukt, dan zietme naar om hoog
 Met duistre wolken.

ALFONSO.

Neen myn kind, uw eer is veilig:
 Myn trouw is ongekreukt, 'k bewaar deeze eeden heilig,

En 't onbewust geheim: heb ik u 't maagdezoet
 Ontydig afgeperst, dees hand die feil vergoet.
 Eer Titans blaauw gespan komt uit de golven hupp'len,
 Zal ik de nektar van uw mond, met roozedrupp'len
 Bedauwt, als egte man op Hymens Bruilofts-bed
 Lief kozend zuigen.

CLARINDE.

Ag! d' onmooglykheid ontzet
 Dees bange boezem, met ziel-prangende ongenugten.

ALFONSO.

Vreeze is de voorsmaak van gewyde minnevrugten.
 Omhels stantvastigheid, op dat die onverwikt
 Als zuil uw onderschraag...

Derde toneel.

CLARINDE, ALFONSO, ANTONETTE.

ANTONET.

ô! My, is dat geschrikt!
 Ik heb Matant gehoord: ey wilt uw post dog ruimen
 Myn Heer Alfonso, 't oude spook legt op haar luimen.

ALFONSO.

Dat is onmooglyk! ik vertrekken Netje? ô! neen,
 Ik ben in min Jupyn, Klarinde myn Alcmeen.
 Nooit boog een pelgrim, naar een lange weg nu veilig,
 Met meer devotie zig voor zynen dierb'ren heilig

Als ik: ja zelf 't gestamt is medepligtig...

ANTONET.

Hoe!

Dat is Rodrigoos rol: hoor kinders luistert toe.
 Ik heb een middel om u beide vast en zeker
 Aan een te lymen, spyt 't contract met d' Apotheke.
 Daar is een koopvrouw, die 't curieuze porcelein,
 Gestoele en kabinet, en pronkgoed groot en klein
 Hier in den Doel tans veilt. Mevrouw heeft haar ontboden,
 En watertant, om 't nieuwste snofje van die mode
 t'Ontginnen: Jan uw knegt, myn alderbeste maat,
 Is van myn onderrigt, om in een vrouws gewaar
 De graagte van Matant zoo vierig aan te hissen,
 Dat Spadulaan het spoor van Klaraas bed zal missen.
 En verders zal men... Ag! ik hoor een wedergalm
 Van hoesten. Pakje voort, en eindig uw getalm:
 Jan zal u verder van 't byzonderste onderrigten.
 Adieu tot wederziens, behartig beide uw pligten.

Antonet binnen.

KLARINDE.

Vaar wel Alfons.

ALFONSO.

Vaar wel. Helaas! dat wreede woord
 Bestolt myn boezem in een ysberg, en deurboort
 Dees mingewyde ziel met doodelyke steeken.

binnen.

KLARINDE.

Zoo treurt de zonnebloem, als Phoebus is geweeken.

Vierde toneel.

M. KEIZERS-THEE, KLARINDE, ANTONETTE.

M. KEIZERS-THEE.

Hoe! Juffrouw nog zo laat in een betrokke lugt?
Of benje voor geen krak in u persoon bedugt?

KLARINDE.

Deeze aangenaame koelt heeft my gelokt na buiten.

M. KEIZERS-THEE.

Ey spaar die koelte nu, men zal de deur gaan sluiten,
Die avond-lugjes kind, bederven vaak een roos;
Als 't weer op bloemen valt, verslenst haar frisschen bloos.
Ook heb ik wel gezien, dat op het minst ontstellen
Veel Juffren borsjes, door die avondlugjes zwellen.
Een horsssel vliegt zo wel by duister als by daag;
Altoos in myne jeugd was 't een gemeene plaag.

Klarinde binnen.

ANTONET.

Al 't geen men ondervind, daar kan men best van spreken;
Ligt is Mevrouw toen van een horsssel ook gesteeken.

M. KEIZERS-TEE.

Ik heb uw dienst van doen, verstandige Antonet:
Hooft dees commissie aan, loopt zonder 't minst belet
Na d' oude Doel.

ANTONETTE.

Mevrouw, geen mensch is meer begeerig
 Als uwe dienaar; commissien zyn smeurig:
 Dat 's apparent om Juffrouw Vinkepoot (die 's jaars
 Hier over komt, met pronk-juweelen, 't fynste raars
 Van Oostersche Aardigheen, en nieuw-hervormde stukken)
 Te spreken.

M. KEIZERS-THEE.

Antonet, ag! kon het dog gelukken
 Om 't eerste en 't beste van haar stacy-praal te zien?
 Ik zou... maar zegt dat ik precys ontrent ten tien
 Of hallif elf op 't langst, alhier haar af zal wagten;
 Dan zal 't muzyk van Spadulaan, die al zyn kragten
 Inspant om 't hert te treffen van Klarinde, wel
 Ten eind' zyn. Nu tot flus.

ANTON.

Zo ik dat narrespel
 Niet binnen korten tyd gants vreeslyk kom t' ontroeren,
 Moet d' heil'ge Sintreklas my in 't oud manhuis voeren:
 Ontfangt de Juffer geen meer munt (na myn vermoen)
 Als 't uw, zo zal z' haar maal op rozewater doen.
 En Spadulaan (de dood, wie zou dat immer droomen)
 Die zal gewapent hier met Musikanten komen,
 Gevolgt van Herbamuf, die als Sint Rochus hond
 Zyn meester naloopt, om den zoeten avondstond
 T'ontrusten door 't gehuil van oude herbergs-klanken.

Dat 's 't voorspel.. dog van 't laatst zal hy zig niet bedanken.

Vyfde toneel.

SPADULAAN, HERBAMUF, gevolgt van Musikanten.

SPADUL.

Muf, houd een oog in 't zeil, past wel op uw geweer:
 Gewis een mensch die sterft, komt nooit of zelden weer:
 Nooit dient 't gevaar veragt; wie weet hoe 't af zal loopen?
 Zo ons Alfonso rook, ons huilt die zou 't bekoopen,
 En dan was 't werk verbrod. Ook is een erge steek
 Vry twyffelagtig.

HERBAMUF.

Wis, het geen nog onlangs bleek
 Aan Juffrouw Marssepein, en Jonker Kasuaris;
 Men koos toen in de plaats van Dokter een Notaris,
 Die steuitten 't accident eer 't quaad zig had gezet.
 Maar 'k lag met zwaarigheid; uw spit, myn bajonet
 Die zouden hem en Jan, wel deeglyk werk beschaffen:
 Wy hebben 't doodslaan wis, en agten niet het blaffen
 Van jonge lekkers, die d'Outaaren met den bek
 Stout tergen, maar met vuist of degen, pad, nog slek.

SPADUL.

Ik altereer vry ligt voor gruwelyke vloeken.
 En die methode, Muf, is niet heel verr' te zoeken
 By hemen Jan, die steeds in wyn- en koffy-huis
 Zo buldren, dat men stil en vreedzaam als een muis
 Moet loeren: ô! die maats die zweeren by 't krakeelen,
 Rinkinken, kreplen waart, nagraven, dobbel en spelen:
 Daags in de schermschool, dansplaats, kaats- en maly-baan,
 En 's avonds vol en dol, dat men kan gaan nog staan.
 Zy vraagen nergens na: men mag haar min betrouwen
 Als speelders eeden, of 't geween van jonge vrouwen,
 't Ja van een quaker, of 't woord van een Polityk.

HERBAMUF.

Daar is het venster, ag! 't verlangen maakt me een lyk:
 'k Wou nu wel amber zyn, dan kon my Netje ruiken,
 Maar zo de zoete slaap haar oogjes heeft gaan luiken,
 Wat raad dan?

SPADUL.

Ons muzyk, dat is de beste raad.
 'tSa, datme eenparig als een brandklok toonen slaat.
 Ik zal een mannestem met fleuit en veelen paaren,
 En toonen wat een brand schuilt onder gryze hairen.
 Apol (ter eeren van uw zoon, onze Esculaap)
 Vermeer dees harmony, en stoor haar zagten slaap.

De Muzyk speelt een Ouverture.

SPADUL. zingt.

1.

Al beevende stampen ik zaaden en kruiden
 (Met zoeter muzyk als klokken die luiden)
 In een Mortiertje Korinthis Metaal:
 Als 't naakte Galantje, het zoet Cupidoetje
 Der liefde Galenus, 't voortteelende Goodje
 Kwam huppelend springen in onze zaal.

2.

Gewapend met pyltjes van salse parilla,
 En vlerkjes veel zoeter dan spaansche banilla,
 Of stroop van Althea, en Mel Rosaad.
 Stout lagchende riep hy: weg weg met uw poeders;
 Aposemaas en Haustus, gevult in voeders,
 Zoo vol virtuiten als oude salaad!

3.

Myn schigt is gewisser dan alle uw dranken,
 Linimenten, ptisanen, die de arme kranken
 Doen rammelen als een hout tiktakbert!
 Zoo spreekende, spande het fieltje zyn boogje,
 En mikkende scherp met 't lonkende oogje,
 Schoot snorrend een schigje dwars in myn hert.

4.

Met boeve grimmasjes zoo teeg hy aan 't vlugten,
 En ruischende wiekjes, t'wyl bittere zugten
 Ontschooten den boezem van Spadula.
 Zo bitter zyn Coloquintische Greinen,
 Catholische extracten, Absinthii wynen,
 En 't oude Grieks Hiera Pikera.

5.

Verzoet dan dees Dosis van bittre Opiaten,
 Met heele Manipels van Honingraaten.
 Schenkt mee uit lipjes van Karmozyn
 Palliative zoentjes, schoon datze niet helpen
 De source der quaalen, 't is zeker zy stelpen
 Voor 't minste een groot gedeelte der pyn.

Antonet opent het venster.

HERBAMUF.

Krik krak, ja sellement! ha, ha! myne Antonet,
 Wel zuivre nagt-princes, 'k dogt datje nog te bed
 Laagt met een Incubus van fraaije competentie,
 En dat dit de oorzaak was (schoon kind) van uw silentie.

ANTONET.

Indien het niet en was uit maagdelyke schaamt,
 Verroeste zanger, die een koekoeks stem beschaamt,
 Weet zeeker dat ik zou die zotte bek en koonen
 Met 't volle pis-lampet, op 't aller-cierlykst kroonen.
 Gy wekt nu kat en hond, die zoetjes zyn in rust.
 Loop na het dolhuis nar, en stoort geen meisjes rust.

SPADUL.

Slaapt uwe Juffer, Lam?

ANTONET.

Ja deftige Apotheker,
 Chineesche Nagt-god, met die lange mensche steeker,
 Wat isser van uw dienst, doorlugte musikant?
 Ey! 't is mirakeleus, Messieurs, het ys dat brand.

SPADUL.

Ey! spot niet zoete meit: zy zal gewis ontwaken
En opstaan.

ANTONET.

Morgen ja.

SPADUL.

Loop gaat haar wakker maaken
Ik heb twee schoteltjes, dog eventjes geschaart,
En drie paar kopjes, dog by voorval ongepaart,
Die zal u Herbamuf tot een vereering brengen.

ANTONET.

Klarinde schroomt voor 't vuur, het poesje mogt haar zengen.
Gy bent al t'amoreus, geleerde kruidervent.
Nu pakje flux van hier, straatlooper alsje bent.
Zy kan het stampen van uw vyzels en mortieren
Niet hooren, nog 't gehuil van dokters, die als gieren,
De boodschap krassen van een dood of stervend aas.

SPADUL.

Zwyg kruittje roertme niet, met al uw bits geraas:
Ik heb het woord, geen once of dragma zal ik missen.

ANTONET.

Heer, dat is assurant, men zou zig schier bepissen.
Geen once of dragma: stil, myn doodlyk Quid pro quo,
Klarindes bed en heeft tans geen klisteer van noo.
Gy zoud ook nimmermeer te samen akkordeeren:
Gy bent voor d'oudheid; zy voor linten, moesjes, veeren:
Uw spaansche marsch mishagt Mejuffers lugte tret:
Uw smaak is drooge visch, de haare 't Huiwlyksbed.

SPADUL.

Ik ben zoo droog niet lam, al schyn ik hoog in jaaren,
En zou de Huiwlyk-zee, het als Alfons bevaaren.

ANTONET.

Gy d'Huiwlyks-zee! je blaakt ('k moet lagchen by myn ziel)
Als doode schelvis in een schevelingsche kriel;
Gy bent komkommer-heet, verwarmend als aardbeijen,
Zo blank als 't goude leer, of oude turkse spreijen.
Myn Juffers koets schrikt voor een meerzwyn of een kalf,
Met pooten olyvet van populiere zalf.
Wat drommel zouje doen, als 't schaap by nagt te quellen?
Een Juffer wil geen klok by ronkers toonen tellen.
Want ofje slaapt of waakt, ('t zy opentlyk gezeit)
Je bent een kegel, die of zwikt of nederleit.

SPADUL.

Ik ben geen kegel, kind, geen meerzwyn, ligte Juffer,
Komkommer of tapyt, nog een bekruiden suffer.
Wat meer beleeftheid. Wat de duiker, ja en neen,
Zo zeker als ik leef...

ANTONET.

De duivel, dat zyn Eén!
d'Apteker vloekt zoo zoet als fransche confituuren;
Nu, 't geen niet hevig is, kan eeuw en tyd verduuren.
Maar voor uw eigen eer (volg eens een meisjes raad)
Zo vloekt by rottekruid, de dood, of sublimaat,

By maankop, helsche quik, purgaatsjen en klistieren,
 En zulke Recipees, die menschen ruïneeren.
 Laat voor een fyne zus, en mennoos effe doek
 Die protestaaten van banket en peperkoek.

HERBAMUF.

Ah! Antonette lief, ey wilt ons niet begeeven!
 Ik zal gelyk een musch aan Venus lymtak kleeven,
 Ik zal my slingren als groen veil om uwe leen;
 Kom doet uw deurtjen op, en loop zo ras niet heen.
 Laat Herbamuf de piek van egte liefde planten
 Op uw fortresse, laat my klautren langs de kanten
 Van 't snee-wit Bastion, tot op het zoet gebergt.

ANTONET.

Weg kleine Ciampion, dat was de mond getergt.

HERBAMUF.

Het spreekwoord is, lang stroo geeft dikmaals weinig kooren,
 Een hoogen berg kort gras; indien ik kon deurbooren
 Uw wreedheid kind, je schold me voor geen endje worst.

ANTONET.

ô! dat zou wis een vlieg zyn op een kallifs borst.

SPAD.

Zie daar, 'k vereerje een prent van Ceuta, Stad der mooren.

ANTONET.

Al gaafje het Koningryk, nog was de moeit verlooren.
 Ey! schrandren Spadulaan, blyft dog by d'Apotheek,
 De Juffer past u als een preekstoel aan een leek.

HERBAMUF.

Wel Kamenier der maan, uw tong is vreeslyk vaardig.

ATNONET.

Gezalfden substituit, myn is ruim d'uwe waardig.

HERBAM.

Ik had beleefder taal voor ons muzyk verwagt.

ANTONET.

Doodbidders komen daags, maar nimmermeer by nagt.

HERB.

Wel sletvink, kamerkat, gevleugelde bodinne,
Beplaastert popje, faktores van duistre minne,
Geplukte koolmees, half-gezengde winterhes,
'k Lagch met uw stoute tong, geraffineerde tes.

ANTON.

Decoktje-ketel, zalf, klisteer en pleisterkruijer,
Besmeerde traanton, moordklok, schelmsche vyzel-luijer,
Die kopre doodbus, door quaatspreekentheid bewoont,
Is waardig datze word met deze krans bekroont.

Zy werpt de waterpot op zyn hoofd. Spadulaan en de Muzikanten vlugten.

HERB.

Wie dat de zoete rust verlaat om geile poppen,
Of als een uil, de nagt kiest voor het zonnelygt,
Word dikmaals overstulpt met diergelyke soppen,
Van pispot, bezemstok, of krabben in 't gezigt.
Zie jongens wat een loon 't nagtraven en rinkinken
Ons geeft in deze serenaad,
My walgt die saus, 'k bespuw 't gebraad,

En slyt voortaan met vrolyk drinken
Den dag en nagt, en laat dat vinken,
Waar van 't berouw volgt na de daad.

Derde bedryf.

Eerste toneel.

*MEVROUW KEIZERS-THEE, ZUSJE PHENIX, SPADULAAN.
Het Toneel vertoont een Salet.*

M. KEIZERS-THEE.

Ah! hoe verdrietig is 't, na 't geen men wenst te wagten.

SPADUL.

Dat's waar Mevrouw, en zo zyn alle Minnaars klagten,
Al myn verlangen is naar uw beminde Nigt.

ZUSJE FENIX.

Tut tut, daar's niet het geen voor 't huis cieraad niet zwigt.
Een Juffer is voor 't bed, maar al die raarigheden
Zyn schatten die de ziel van onze sex bekleeden.
Daar komt de Dame zelf!

SPADUL.

    Zo komt d'Amandel-vogt
En laaft een sterveling!

M. KEIZERS-THEE.

Zo word de zee bezogt
Van Phoebus flonkrend ligt!

ZUSJE FENIX.

Zo ziet m'een roos verwikken.
Door dauw en 't zilvre nat.

SPADUL.

Zo komt na 't doodlyk hikken
Een Apoteekers kroes met hyacinth Siroop!

M. KEIZERS-THEE.

Ey! nader zonnelyk, myn kind, myn zoetste hoop.
Kom wand'lend Kabinet, vervult met dierbre schatten,
Ah! 'k ben onmagtig om 't genoeg te bevatten
Van dees u blyde komst.

Tweede toneel.

ANTONET, JAN in vrouwe klederen.

JAN.

Ha! wat ik zie is glans,
En zo naauwkeurig of het met een goud balans
Verdeeld was.

M. KEIZERS-TEE.

Ja, Juffrou gelieft dat zo te zeggen.

JAN.

'k Moet bersten zo m' een zier of vezeltje ziet leggen,
Ja niet een stofje zelfs van d'alderminste soort.

SPADUL.

d'Ondeelbre vezeltjes die ruimen straks de poort,

Wanneer Mevrouw dees plaats bezoekt met kurke muilen
En een vergroot-glas, op dat niets zig zou verschuilen
Voor hand of oogen.

M. KEIZERS-THEE.

Jan spreekt terwyl stil met Zusje Fenix.

ey! myn Heer ik kryg een kleur
Als conchenylje: myn Salet! foey! wat een leur,
Een Garderob-kantoor by 't uw te vergelyken.

SPADUL.

Mevrouw die zou gewis met 't vonnis heen gaan stryken,
Zo Zusje Fenix daar ontrent zig uiten wil.

ZUSJE FENIX, heel opgetogen.

Is 't waar? ah! porcelein gestoelte.

JAN.

    Zoetjes stil,
't Is my alleen bewust.

ZUSJE FENIX.

    Neen Juffer, geen secreeten.
Mevrouw, Mevrouw, dit nieuws dat moetje vliegens weeten,
Gestoelt van porcelein, ah! dat de staat dog let
Op dees inventie!

M. KEIZERS-THEE.

    Ah is 't mogelyk! ik wil net
Myn Groote zaal met twee dozynen flux zien pronken.
ò! Met wat liefde en drift zal ik die dan belonken!
Weg nu met zilvre stof, gestoelt van porcelein!

Weg zyd damast, fluweel, gestaag door 't stof onrein,
 En die ik in een dag vyf zesmaal af moet stoffen,
 Want meisjes zyn te leuy, die zouden dat versloffen.
 Ah! porcelein gestoelt, ja alles komt tans myn
 Voor 't oog als porcelein.

JAN.

Nog zou 't wat anders zyn
 Zaagt gy eens tafeltjes van 't fynst Japanse linnen,
 Met maagde-parkement gevoert, uw ziel en zinnen
 Die zouden voor gewis onrustig zyn tot dat
 UE. in eigendom een half dozyn bezat.
 Die splyten door geen zon, die kan men altoos wassen,
 Zo blank als maagde-was; die schaaren nogte krassen,
 Al hebje meisjes uit de Meijery of Twent,
 Maar buiten my Mevrouw zo zyn die onbekent.

M. KEIZERS-THEE.

Mejuffer 'k zal dees dag van vreugden, eeuwig vieren,
 En flus myn Kamenier naar u verblyf toe stieren,
 ô! Lieve Koopvrouw van scribaan en porcelein
 Gestoelte!

JAN.

Ik heb nog iets, dat zou u gading zyn.
 Die matten zyn kurieus, en glimmen als sucade
 Dog vreeslyk ouwerwets.

M. KEIZERS-THEE.

Ey! doet my de genade,
 Juffrouw is ergens iets van 't nieuwste, schoon vry duur?

Ik heb nooit geld gespaart, ja dat me een Garnituur
 Van goud of zilver lind, gebruikte in plaats van matten,
 Ik volgden flux die trant, spyt al het tegenspatten
 Der mans op modes; z' is een slegthoofd, die haar stoort
 Aan dwarse Grieken, want het nieuws altoos bekoort
 De zinnen van een vrouw.

ZUSJE FENIX.

Gewis dat is waaragtig,
 Mans woorden gelden niet, wanneer maar ietwets pragtig
 Van Oost of West, of Fransche of Engelsche aardigheen
 Ons sex bevalt.

M. KEIZERS-THEE.

Ey! stoort ons niet in deze reen.
 Juffrouw die mode?

JAN.

Die is tans point de Marselje.

M. KEIZERS-THEE.

Ay my! is 't mooglyk!

JAN

Zoetjes nu Mevrouw ontstelje
 Zo heevig niet. Ik heb nog andre rarigheen.
 By voorbeeld...

M. KEIZERS-THEE.

Ag! Juffrou, hoe sidderen al myn leen.
 Ik zie geen oogenblik dees matten voor myn oogen.
 Foey, foey, ik zinnelyk, oh neen, ik ben bedroogen.

Ik ben een morsebel, een Domheers kamenier
 Van 't Mofs Westphaalen, foey! ik brand van spyt als vier.
 Ik zal myn zuivre vloer met deze matten spreijen,
 Al zoud een brief van Ces my binnen 't jaar geleijen.

JAN.

ô! Dat is niet met al, ik heb tapissery
 Van zuiver berg-kristal, klaar-blinkend als kandy;
 De Lyst is staal verguld, een konstwerk van Milaanen,
 De lambrisseering is vol goude en zilvre zwaanen,
 Festoenen van agaas, en 't Ormus paarlemoer
 Verdeelen 't stuk voor stuk. Wat denkje, dat de vloer
 Is plankwerk, spiegelglad als deze? bagatelle!
 Neen, 't is een pronkstuk 't geen uw magtig zoude onstellen.
 Myn vloeren zyn verlakt, verzilvert of verstaalt,
 De keuken wanden zelfs zyn om ende om bemaalt
 Met Fresco, Schilderkonst van Italiaansche Meesters,
 Bataaljes, bloemgewas, bosschaadjen vol van Heesters,
 Valeijen, Meermans, Amasonen, tovery;
 Ja duizend dingen meer, maar zet die aan een zy.
 Ik heb een porceleine grot vol Hagedissen,
 Van jaspis, zee-koraal, met goude en zilvre lissen.
 Prins Robberts stoofjes, die met atlas zyn bekleet,
 Met voorloop-lampjes, want die blyven altoos heet.
 Ik brand nooit turf nog hout, nog koolvier, neen Madame,
 Myn huis is my te waard, 'k zou my dees botheid schamen:

Een steentjen uit een pers, olyf of melkoton,
 Dat is een heldre vlam, zo zuiver als een zon.
 'k Heb Kabinetten met uitheemsche rariteiten,
 Medaaljes, Mineraal, veel Peerlen, Crysolyten,
 Turkois en Esmaraud, Saphier en Hyacinth:
 'k Heb een Japansche Pop, veel grooter als een kind,
 Uit paarlemoer gesneen, de oogjes zyn granaten.
 Ik heb...

M. KEIZERS-TH.

Ah! ah ik stik, wat kan het my nu baaten
 Dat Zusje Fenix, Marmelade en Spadulaan,
 Ja Delft en 's Gravenhaag my roemen als een zwaan
 Van zinlyk huis çieraad: ah my! ik zal gaan sterven.
 Wyk Spadulaan, die bromd, dat niemand ooit zou derven
 In punt van nettigheid, zig voegen nevens uw.
 Hier is een diamant. Vlugt als de nagt-uil, schuw
 Voor 't heldre zonnelyk. Ik zal vergulde Altaaren
 Opbouwen t'uw'er eer: ja nimmer reukwerk spaaren,
 Juffrou, maar daaglyks met gebooge en bloote knien
 Uw offren.

ZUSJE FENIX.

Ah! Juffrou, gy zult my nooit verbien
 Dat ik uw schoenen kus, of boord van uwe kleeven.
 Ik ben een poddegroes, een quab-aal; 'k zou graag leeren
 Het minste en slegtste deel van al u zinnelykheeden.

SPAD.

Zo immer een Doctoer wierd in uw huis geleen,
 Om met een slagboom van purgatiën, kruiden, dranken,

Te stutten 't woedend heir van quaalen, die de kranken
 Bestormen dag en nagt: zo immer een klisteer
 Door d'Apothekers hand gezet (ter tyd wanneer
 Natuur verbolgen was) u hinderst kon behagen:
 Gun dat ik door uw hulp, d' uit spoor geholde wagen
 Van 't superfyne net, herstel op d' egte baan:
 Ey! Juffrouw, neemt myn dienst met mededoogen aan.

JAN.

Mevrouw ik heb

M. KEIZERS-THEE.

Ey! laat ons niets van hebben hooren,
 ô! Al dat hebben priemt my als een scherpe dooren.
 Ik heb nog geld Juffrouw, indien het maar een reis
 Op prys gestelt word: lam, ey lieve doet een eis.
 Eist, vraagt, ik heb nog geld, eischt halve Republyken,
 Ik ben een Dame die geen mensch behoeft te wyken.

JAN.

'k Heb waterpotjes die...

M. KEIZERS-THEE.

't Gedult dat word gestoort.

JAN.

Ik heb...

ZUSJE FENIX.

ô! droef geheeb.

SPAD.

Ik word hier schelms vermoort.

JAN.

Die waterpotjes zyn

ZUSJE FENIX.

Juffrou ik bid genade.

JAN.

Fluweel,

SPAD.

Ey! hebd niet meer, u hebben is ons schade.

JAN.

Ik heb...

M. KEIZERS-THEE.

Ik kan niet meer.

JAN.

Ik heb.

SPAD.

Helaes! ik sterf.

IAN.

Ik heb...

M. KEISERS-THEE.

Geen leeven meer, ten zy ik iets verwerf.

JAN.

Ik heb...

M. KEISERS-THEE.

Zo ooit een bee verhoord wierd by een Koning,
Verzoek ik hebt gedaan.. eischt huizen, land en woning;
Eist 't geen ik niet en heb, of nimmermeer bezat,
Ik zal het geeven voor die dierbre netheids schat
Eischt al myn huis-çieraan, juweelen, wissel-brieven,
Karos en paarden.

SPAD.

Eischt Juffrou met uw believeen
Zeemonsters, Armodils, een Walvis vyf a zes,
Pisdiefjes, Kaimans... een gebalsemde Princes,
Rynosters....

ZUSJE FENIX.

Hoord my beed, al ben ik van de lesten.
 Ik geef de zuiverheid myns maagdoms graag ten besten
 Zo die tapissery van blinkend bergkristal
 Daar veil voor is.

JAN.

Ha! ha! neen Juffer 'k ben niet mal.
 'K zal geen spiauter voor ducate-goud ontfangen;
 Men word te dikwils in die koopmanschap gevangen.
 Mevrouw met uw verlof.

M. KEISERS-THEE.

ô! Met autoriteit,
 Princes, Godinne van de fynste nettigheid.
 Gebied, eist alles, vraagt, ik ben tot uw kommanden,
 Myn leeven of myn dood staan in uw lieve handen.
 Dog haastig, schielyk; want..

JAN

Heeft ook Mevrouw een man?
 Want koopmanschap...

M. KEISERS-THEE.

Daar 's niets dat ons beletten kan.
 Myn man is tot uw dienst: ik zal me doen onttouwen,
 Indien ik 't tiendepart mag van uw schat behouwen.

JAN

Dat is 't niet, maar een man is meester naar ik gis,
 En vrouwe koop is nul, voor 't minste ongewis;
 Schoon dat ik met Mevrouw mogt komen t'acordeeren,
 Myn Heer, als meester, mogt daar tegen protesteeren,

En dan was 't falikant.

M. KEISERS-THEE.

Myn man, ja wel 'k word dul,
 Die protesteeren, die 't accoort verklaaren nul!
 Neen, neen, d' autoriteit der mannen is hier veilig,
 Als zynde onbekent: een vrouw haar woord is heilig
 En bondig hier te Land, De man.. de man zwygt stil,
 Is onderdanig en gehoorzaam aan de wil
 Van zyne huisvrouw, kind.. myn man.. zie par exempel,
 Zo ras zyn voeten maar genaaken onzen drempel,
 Doet flux zyn schoenen uit, en trekt zyn muile naan
 Van leer of vilt, die digt ontrent den ingang staan;
 Legt stok en degen af, als of hy een gevangen
 Bezogt, dan moet de meit zyn oude nagt-rok langen,
 En fulpe nagt-muts, dus gebakert, stil en tam
 Sluip't 't Heerschap na 't Cantoor, heel zedig als een lam,
 En zit gedoken in papier en oude boeken,
 Gelyk een huisrat; komt hem iemand eens bezoeken,
 Die gaat nooit verder als de grenspaal van 't kantoor:
 De rest van 't huis is ons, van agteren tot voor
 Somtyds gebeurt het, dog 't is raar en by gedogen,
 Dat vrienden, dees of geen, een glaasjen drinken mogen
 Op 't blaauwe plaatje, of wel ten hoogste in 't klein Salet,
 Maar dat is by gena, en 't beurt maar altemet.

JAN.

Men zegt dat Engeland is 't Paradys der vrouwen,
 Dog zo dat deurgaat, moet men 't wis met Holland houwen.
 Wel aan, 'k weet raad Mevrouw, dat die tapissery,
 Gestoeelte en Kabinet, ja alles datter by
 Behoort, in eigendom met ap- en dependentie
 U kost en schadeloos geworde.

SPAD.

Wat sententie!
 Ey! Juffer ga niet voort, maar laat my..

SUSJE FENIX

Laat my d'eer
 Om eerst te spreken.

M. KEISERS-THEE.

Zoet, ey! doetje dog geen zeer,
 Ik ben hier Heer en Voogd, en zal het vonnis stryken.

SPAD.

ô! Dat is tyranny, die nooit in Republyken
 Geleeden is Mevrouw.

M. KEISERS THEE

Ja 'k lagch met tyranny:
 Het geen my niet behaagt, dat stel ik aan een zy.
 Laat dog d'Apteecker daar, en Zusje Fenix teemen

ZUSJE FENIX.

Ah! 't geen onmoog'lyk is, dat zal ik onderneemen,
 Ik bid en smeeek, myn pols slaat onbeweeglyk stil!

SPAD.

Ik sterf! het is gedaan; ik voel zelfs dat de spil
 Waar op het leevens rat snel omdraait, is aan 't zakken.

ZUSJE FENIX.

Ik neem myn afscheid, want de dood zit m' op de hakken.

SPADUL.

De vlugge deeltjes in dees aarden alembek
Zyn al geconstipeert.

ZUSJE FENIX.

Myn Geest is zelve ziek.

M. KEIZERS-THEE.

Ey! wilt die doodgalm voor uw Apotheek bewaaren
Heer Spadulano. Zusje Fenix stelt de snaaren
Wat laager, of aanstonts ruimt beide myn Salet.

SPADUL.

Mevrouw 'k gehoorzaam uw beveelen als een wet.

ZUSJE FENIX.

Ik was de eerste niet die bersten door het zwygen.

JAN

Ha, ha! men zal in 't end nog audiëntie krygen.
Mevrouw ik heb een broer, schoon, jeugdig, fris en ryk,
Die ruim zoo proper is als ik of myns gelyk,
Vol vuur en dertel bloed, in 't bloemtje van zyn leeven,
Die zeer begeerig is, om zig per post te geeven
In d'Huiwlyks-fuik van Kats: UE. nu heeft een Nigt,
Klinkt die te zamen door een band, zo hegt en digt,
Dat niet als dood of kruid die schaaden kan of krenken,
Op deeze voorstel kan Mevrouw haar eens bedenken.

M. KEIZERS-THEE.

Ik my bedenken? geen minuit ofte oogenblik!
 De koopmanschap gaat deur. Wat ben ik in myn schik!
 Ja, kan Klarind hem niet na waarde contenteeren,
 Zal myn persoon 't gebrek ten vollen repareeren.

SPADUL.

Mevrouw ik heb uw woord, Klarinde komt my toe:
 Spyt alle Novateurs, Descart of Bontekoe,
 Spyt Circulatie, ofte al..

M. KEIZERS-THEE.

Heer Apotheker,
 Wat minder hevigheid: gy hebt myn woord, 't is zeker,
 Ik sta dat toe, maar legt dat raar en ongemeen
 Tapyt, gestoelte, grot, en d'andre kostlykheen
 In d'eene weegschaal, en in d'ander uw pretentie:
 't Staat vast dat dan uw eisch vervalt in decadentie.

JAN.

Die zwaarigheid is klein, stelt dat aan d'eene zy,
 Neemt Zusje Fenix, dat 's een lekk're battery,
 Die min dan d' eersten, uw met tegenweer zal quellen.
 Gelieft Mevrouw haar hand tot teiken dan te stellen?
 Ik heb hier een Contract, waar aan dat niets mankeert
 Als dat de naamen zyn in blanco.

M. KEIZERS-THEE.

Dat en deerd
 De zaak in 't minste niet. Loopt Netje roept Klarinde.

Maar uw Monfreer Juffrouw, waar is die nu te vinden,
Want jonge juffertjes staan vast op 't point d'honneur.

JAN.

Die wagt uw ordres op Mevrouw, ontrent de deur.
Hy is nog blood en jong, ik zal hem binnen nooden.
Madame met verlof.

M. KEIZERS-TEE.

Het hoeft niet, al myn boden
Zyn tot uw dienst juffrouw.

JAN.

Voor een minuit of zes
Is 't noodig dat ik ga.. Mevrouw uw dienaars.

Jan uit.

Derde toneel.

M. KEIZERS-THEE, SPADULAAN, ZUSJE FENIX, ANTONET, CLARINDE.

M. KEISERS-THEE.

Schoon ik bewust ben van Alfonsoos min, Klarinde,
Die uw een jaar geleen, wat vierigjes beminde;
Als meede uw weerzin, die gy toonde om Spadulaan
Uw trouw te schenken, komt een derde hier ter baan.
Uw eerste minnaar was vry losjes, en den tweeden

Te stemmig, daar 's een Heer, die zal haar plaats bekleeden;
 Men heeft dog vaak gezien in 't Huwelyks besluit
 Een derde Campioen gaan stryken met de Bruid.
 Ook is het tans wat raars, in al dees Krygs-rumoeren,
 Een jongman uit het veld, op Hymens Koets te voeren.
 Oh! Nigje datje wist het kostelyk genot,
 Gy trouwde hem, al was hy dul of stapelzot.
 Gestoelt en porcelein, tapisserij en stoofjes?
 Weg Zusje Fenix, roosje en diergelyke sloofjes,
 Weg Spadulaan, Mevrouw Sucade en Klatergoud!
 'k Word opgenomen, Lam: word haastig dog getrouwt:
 Of anders.. Oh! myn hoofd..

CLARINDE.

Mevrouw en dat zoo vaardig?
 Ik ken my zoo veel eer en gunst schier als onwaardig.
 Dog wat ik bidden mag, verschoon myn tedre jeugd.
 Ik ben pas agtien jaar, en kan de Juffren vreugd
 Zo onbedagt voor 't jok van Hymen niet verwiss'len.

M. KEISERS-THEE.

Is 't uw devoir dan Nigt myn ordres te bediss'len?
 En wat uw jeugd belangt, een Juffer is als 't fruit,
 Het overryp is laf, zoo mede een oude Bruid.
 Een malsche zomerkers, op haren tak vergeeten,
 Splyt door de zon, of word een musch of spreeuw zyn eeten.
 Een agtien-jarig kind is 't sausje van een haas,
 Azyn en suiker, dog het zoet speelt altoos baas.

KLARINDE.

Mevrouw ik stem uw wil, by form van excuseeren...

SPAD.

Zal d'arme Spadulaan uw hand en trouw ontbeeren?
ô! tyd, ô! zeden...

ANTONET.

Ha! 'k moet lagchen Spadulaan,
Gy traght naar iets, waar van 't gebruik uw zon verraan,
't Geen tegenstrydig is kan nimmer akkordeeren.
Komt overlegt de zaak eer d'uitslag u doet leeren.
Juffrouw Klarinde d'eer die komt u toe als Bruid.
Welk is de hinderpaal die uw genoeg stuit?

CLARINDE.

Ik kan met drank nog kruid uw zieken niet gerieven.

SPADUL.

Ik ben geen Baal-Heer, die Coquettes kan believen.

KLARINDE.

Ik haat een vyzeltoon.

SPAD.

En ik vyoolen-klank.

KLARINDE.

Uw inborst is te doots

SPADUL.

Uw spraak-lit is te lank.

KLAR.

Ik lag met porcelein en Chinaas schilderijen.

SPADUL.

Ik kan 't Bazette-spel, Piket nog Ombre lijen.

KLARINDE

Gy zoud een gier zyn aan myn vrolykheen en lust.

SPADUL.

En gy een spook, dat 's nagts verhind'ren zou myn rust.

KLARINDE.

Daar 's iets nogtans, waar in wy konnen akkordeeren.

SPADUL.

Te weten?

KLARINDE.

Vriend'lyk van malkaar te separeeren.

SPAD.

Zet vriend'lykheid apart, als strydig aan myn Geest.

KLARINDE.

Fiat, want myne is nooit voor drank of gif geweest.

SPAD.

Noord.

KLARINDE.

Zuid

SPAD.

Oost.

KLARINDE.

West.. zoo ver als beide polen scheelen.

SPAD.

Zal onze trouw en hand voor eeuwig zig verdeelen.

ANTONET.

Voorwaar die Cermony is aardig! menig paar,
Schoon lang vereend, tragt na zulk scheiden van malkaar.
Zie zoo Heer Spadulaan, men straft uw, als vermetel.

Vaar wel dan, grondvest daar de dood zyn beend'ren zetel
Op boud. Wat dunkje nu van zulk een Juffrenzwier?

SPAD.

Het geen den Satyr van Guarini dagt van 't vier.
Wel aan Mevrouw ik zal u keus niet tegenvroeten
Zoo Zusje Fenix dit verlies gelieft te boeten
Met haar perzoon. Ik wagt myn vonnis zoete kind,
Als een patient die zig omringt met Dokters vind.

ZUSJE FENIX.

Of schoon 't een maagd niet voegt zo losjes iets t'aanvaarden,
Zal ik (verzekert van uw zuivre min en waarde
Ook d' overeenkomst der humeuren) van den tyd
En liefdens-pligt, de rest afwagten

M. KEIZERS-THEE.

Loop met vlyt
Naar buiten Antonet: waar blyft die suikre broeder?
Het voedzel van de vlam der netheid, en behoeder
Van onze levens-lamp? loop vliegens Antonet
En roept hem.

Vierde toneel.

M. KEIZERS-THEE, KLARINDE, SPADUL. ANTON. JAN, en ALFONSO, stemmig gekleed.

ANTONET.

't Is niet eens van noden. Ah! hoe net
En proper is dien Heer, hoe stemmig hoed en kleeren?

Dat is wat anders als Alfonsoos haneveeren,
 Manchetten, pruiken en kokardes schoon van schyn,
 Welk veelyds die Messieurs al haar verdiensten zyn.

Alfonso buigt zig tegen M. Keizersthee en 't gezelschap zonder iets te zeggen.

JAN

Mevrouw laat ons de zaak doen zonder veel te spreken:
 Hy 's bloode, en zou zig in een scheurtje schier versteeken;
 Dog dat zal door de tyd wel slyten. Die een ram
 In stuursheid is, word vaak na 't Huwlyk wel een lam.

M. KEIZERS-THEE.

Oh ja! waar is 't contract? 'k voel myn verlangen steigren
 Naar al uw pronk-çieraan, ik zal 't u geensints weigren.
 ô! Porcelain gestoelt, en kristalyn tapyt,
 Gy zyt myn huisgoon, en vermaaken van myn tyd.

Zy teikent het Contract.

Alfonso en Klarinde desgelyks.

ALFONSO, zig ontdekkende.

't Is tyd het masker van uw dwang eens af te rukken.
 Nu zal ik met vermaak dit zoet juweel gaan plukken
 Dit sneewit Offer-lam, d'Aptheker toegeschikt,
 Is door uw naam ontboeid, en door u pen ontsrikt.
 Haar ziel en lighaam, lang aan my door kuische eeden
 Verknogt, was al te waard aan suffers te besteeden.
 Hy warm zig by de vlam van Susje Fenix gloed,
 Die zig met huis-çieraan en voddery voldoet.
 ô! Myn Klarinde, tedre ziel! ik zal u waarde
 Ootmoedig eeren, die myn min tans komt t' aanvaarde

Zo genereus en vry: en 't zy in vreugd of pyn
Door trouw u man, door eerbied steeds u Minnaar zyn.

M. KEIZERS-THEE.

Is 't moog'lyk! ah! ik sterf, ik berst, ik mis myn zinnen!
In Englen schyn zo brengt men hier een Satan binnen
Een ligtmis, dobbelaar, straatschender, die de hel
Spoog uit zyn binnenst op het aardryk, met een vel
Gelyk een mensch bekleed: die in myn herrefstdagen
Haar maagdebloeisel roofd, en 't myn my komt t' ont dragen.
ô! Kristalyn tapyt, en Porcelain gestoelt,
Prins Robberts stoofjes, daar myn kiesheid op gedoelt
Heeft, met Marseilles point in stee van gladde matten,
En 't puikje van al d' Oost- en Westers netheids schatten!
Uw derf ik voor altoos, bekooring, die de ziel
Van onze Sex verrukt. Helaas! myn levens-wiel
En kookend bloed dat stremt: ô! Kamerdoeksche tafels,
Verrader, moordenaar, die gloeiend dient met gafels
Van een gerukt, ik wens u 't knaagen van een gier:
Of worg u in het lint van dat geborgt rapier,
Of springt in 't water om een koorde te bespaaren.
Men moord... ik kan niet meer.

binnen.

ANTONET.

Geluk op 't heenen varen.
Die storm was kort, maar goed en zonder eenen traan.
Dog 't manlyk scheepje zwigt nooit voor een huilorcaan.

't Gevaar is weg: zy slagt het dreigen van de blooden
 Die 't alles zweeren met haar slappe kling te dooden,
 En ondertusschen komt het uit op lor of leur:
 Den berg zal baaren en een muis kruipt uit de scheur.

JAN tegen Antonet.

Maar à propo de scheur. Laat ons 't nu ook eens klikken,
 Soet kind, wat zegjer toe? Ja 'k zie het aan u blikken
 Hoe weigrig is een meit ontrent het trouw-geval,
 Gelyk een Practisyn die geld ontfangen zal.

Tegen de Aanschouwers

Hier ziet m'hoe hert het valt een vrouwe-smaak te tergen
 Ontrent beloften die men geensints kan voldoen,
 Sa let Messieurtjes die met klap de Juffers voen,
 Belooven Reuzen en op 't hippen zyn 't nauw dwergen;
 Maar dat 's wat anders. Nu wat d' overdaad en pragt
 Belangt, waar mee men tragt zyn meerder t'evenaaren,
 En die hier scherssend word op 't Schouw-toneel belagt,
 Op hoop, etcetera... dat 's hoop op wind en baren;
 Want als de kiesheid heeft een vrouwe ziel besmet,
 Is pronk het Outer, en de zinnelykheid haar wet.

EYNDE.